

Transpersoner i Sverige – förslag för förstärkt ställning och bättre levnadsvillkor (SOU 2017:92)

KU2017/02516/DISK

Skatteverket lämnar följande synpunkter över rubricerat betänkande.

1 Sammanfattning

Skatteverket har inga invändningar mot

- att regeringen tillsätter en utredning om ett tredje kön i folkbokföringen och om personnumrens konstruktion med inriktningen att numren ska vara könsneutrala,
- att regeringen tar initiativ för en översyn av föräldrabalken i syfte att göra den könsneutral, samt
- att Skatteverket får ett uppdrag om att göra en informationsinsats tillsammans med Socialstyrelsen.

Skatteverket avstyrker förslagen om

- att Polismyndigheten får ett eget uppdrag att undersöka möjligheten att införa X som könsmarkör i svenska pass,
- ett särskilt uppdrag till Skatteverket om hänvisningsnummer i Navet, och
- en särskild utredning om att en person som byter personnummer inte ska bli behandlad som en ny person.

Övriga förslag i betänkandet rör inte Skatteverkets verksamhet. Skatteverket har därför inte några synpunkter på de förslagen.

2 Skatteverkets synpunkter

2.1 Utredning om ett tredje juridiskt kön i folkbokföringen samt införandet av könsneutrala personnummer (14.1.2)

Skatteverket har inga invändningar mot förslaget om att regeringen tillsätter en utredning om personnumrens konstruktion med inriktningen att numren ska vara könsneutrala. Skatteverket är även positivt till att ett tredje kön i folkbokföringen blir föremål för utredning samt att uppgiften, när så krävs, används inom andra verksamheter i samhället.

Eftersom en ändring av de personbeteckningar som används i Sverige, d.v.s. både personnummer och samordningsnummer, får stora konsekvenser för informationshanteringen i hela samhället är det nödvändigt att en förändring beaktar krav utifrån flera

olika aspekter. Det gäller framför allt att skapa ett hållbart system för överskådlig tid framöver, att införa ett stabilt och säkert personbegrepp som minimerar risken för personförväxling, att ta hänsyn till forskning och statistikens behov samt att beakta samhällets kostnader för administrativa omstruktureringar och nyutveckling av IT-system m. m. En förändring förutsätter därför en lång genomförandetid, på samma sätt som just nu sker i Norge.

En konsekvens av könsneutrala personnummer är att det då inte med säkerhet går att avgöra personens könsidentitet med ledning av numret. Information om könsidentitet måste i stället framgå av en ny separat uppgift (term) som kan aviseras till användarna via Navet och SPAR. Detta kräver utvecklingsinsatser inom såväl Skatteverket som andra verksamheter i samhället. Kostnaderna för denna utveckling är beroende av vilken lösning man väljer för en ny personbeteckning.

2.2 Polismyndigheten får i uppdrag att undersöka möjligheten att införa X som könsmarkör i pass (14.1.6)

Skatteverket avstyrker förslaget om att Polismyndigheten får ett eget uppdrag att undersöka möjligheten att införa X som könsmarkör i svenska pass. Mot bakgrund av att svenskt pass även fungerar som en identitetshandling inom Sverige anser Skatteverket att utgångspunkten bör vara att uppgift om könsidentitet i pass ska överensstämma med vad som framgår om personens könsidentitet i folkbokföringen. Enligt Skatteverkets mening bör uppgift om X i pass därför utredas i ett bredare perspektiv där Skatteverket och andra intressenter får komma till tals, lämpligen inom det ovan nämnda utredningsuppdraget (se 2.1). Frågan är dock om inte uppgift om könsidentitet har spelat ut sin roll inom många områden i samhället och av den anledningen inte är en nödvändig uppgift i t.ex. pass och andra identitetshandlingar.

2.3 Utredning om översyn av föräldrabalken i syfte att göra den könsneutral (14.2.3)

Skatteverket har inga invändningar mot att regeringen tar initiativ för en översyn av föräldrabalken i syfte att göra den könsneutral. Det ligger i linje med vad verket tidigare har framfört till regeringen i remissvar och andra skrivelser.

2.4 Ett uppdrag till Skatteverket och Socialstyrelsen avseende lättillgänglig information om de administrativa konsekvenserna av ändrad juridisk könstillhörighet (14.7.1)

Skatteverket har inga invändningar mot att Skatteverket får ett uppdrag om att göra en informationsinsats tillsammans med Socialstyrelsen.

2.5 Ett uppdrag till Skatteverket att säkerställa att hänvisningspersonnummer anges som obligatorisk uppgift i Navet (14.7.2)

Skatteverket avstyrker förslaget om ett särskilt uppdrag till Skatteverket avseende hanteringen av hänvisningsnummer i Navet. Verket anser att den aktuella frågan kan hanteras inom det ovan nämnda uppdraget om informationsinsatser (se 2.4).

2.6 Utredning med uppgift att säkerställa att en person som byter personnummer inte ska bli behandlad som en ny person (14.7.5)

Skatteverket avstyrker förslaget om en särskild utredning om att en person som byter personnummer inte ska bli behandlad som en ny person. Verket anser att den aktuella frågan kan hanteras som en informationsinsats, tillsammans med Socialstyrelsen, inom det ovan nämnda uppdraget (se 2.4).